

KOMENTÁŘ MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ K ČLÁNKU STANDARDIZACE ÚZEMNÍCH PLÁNŮ JINAK

Nezbytnou podmínkou efektivního využívání digitálních dat je jejich standardizace. Aktuální podoba jednotného standardu územního plánu v České republice vychází z dosavadní platné právní úpravy, tedy ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a jeho prováděcích vyhlášek, zejména vyhlášky č. 500/2006 Sb., která stanoví náležitosti obsahu územního plánu. Pro zachování co největší kontinuity bylo při přípravě jednotného standardu přihlíženo i k do té doby uplatňovaným datovým modelům a výměnným formátům na úrovni jednotlivých krajů. Řada obcí již převod územního plánu do jednotného standardu zajistila, nebo se nachází ve fázi převodu, radikální zásahy do jeho aktuální podoby by tak způsobily územně plánovací praxi další komplikace, vyvolaly by výkladové problémy a neopodstatněné náklady. Proto nový stavební zákon (zákon č. 283/2021 Sb.) a jeho prováděcí vyhláška na úseku územního plánování nepřinášejí v této oblasti revoluci, ale spíše evoluci, a to jak po obsahové stránce územního plánu, tak z hlediska pojetí jeho jednotného standardu.

Standardizovány jsou v tuto chvíli nejčastěji užívané prvky územního plánu, tedy kompletní obsah výkresu základního členění území a výkresu veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací. Z pohledu hlavního výkresu jsou standardizovány především plochy s rozdílným způsobem využití, koridory, územní rezervy, plochy změn (zasta-

vitelné plochy, transformační plochy a plochy změn v krajině) a územní systém ekologické stability. Kromě standardizovaných jevů může být každý územní plán rozšířen o jevy nestandardizované s povinností specifikace těchto jevů v rámci předávaných metadat, aby bylo možno s nestandardizovanými prvky dál účelně pracovat.

Ministerstvo je toho názoru, že stávající standard územních plánů nebrání tvorbě územních plánů u charakterově různých typů sídel v České republice. Tato skutečnost již byla ověřena na řadě územních plánů obcí různé velikosti i charakteru. Nastavení jednotného standardu v případě ploch s rozdílným způsobem využití [definovaných v novém stavebním zákoně v § 80 odst. 2 písm. c) jako plochy vymezené podle stávajícího nebo nově požadovaného způsobu využití] umožňuje jak podrobné členění v obcích, kde je to účelné, tak nabízí plochy všeobecného charakteru, pokud to dané obci vyhovuje pro usměrnění jejího rozvoje lépe. Z hlediska měřítka zpracování a vydání územního plánu je třeba upozornit na skutečnost, že všechny územní plány se zpracovávají nad mapovým podkladem v měřítku katastrální mapy nebo v měřítku 1 : 5 000, vydání v měřítku 1 : 10 000 je nejčastěji vázáno na velikost správního území, pro které je územní plán zpracován. Jedná se tedy o velmi nesourodou skupinu sídel zahrnující jak stotisícová města, tak obce s pár desítkami obyvatel. Ministerstvo do budoucna

předpokládá další rozvoj i úpravy jednotného standardu. Například co se týká problematiky výměnných formátů XML/GML (případně dalších – OGC GeoPackage, GeoJSON), ministerstvo počítá s jejich postupným zaváděním. Aktuálně se připravuje využití formátu GML u jednotného standardu zásad územního rozvoje, v rámci standardu územních plánů zatím ministerstvo vychází vstřícně požadavkům řady projektantů a pořizovatelů, kteří jsou při předávání dat zvyklí zejména na ESRI Shapefile a formáty na bázi CAD, které doposud využívá velká část zpracovatelů územních plánů.

Celkové směřování standardizace výstupů územně plánovací činnosti by mělo postupnými kroky vést k maximálnímu využití dat v rámci rozhodovacích procesů ne k vytváření informativních, ale závazných dat. Pokud opravdu chceme v budoucnu využít výstupy územně plánovací činnosti pro zavedení poloautomatických rozhodovacích procesů, a tedy parametrizovat výstupy územně plánovací činnosti, bude to znamenat pořízení závazných dokumentací, které stanoví podrobné podmínky pro vymezení a využití pozemků. V praxi to znamená pořízení dokumentací na úrovni dnešních regulačních plánů. Využití klasifikačního systému staveb je jednoznačně jedna z cest, které jsou prověřovány.

*Ing. Kateřina Vrbová, Ph.D.
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj*